

โรคราสนิมต้นลีลาวดี

วัฒนา ศักดิ์ชูวงษ์

ในช่วงฤดูฝน ความชื้นในอากาศสูง เหมาะกับการเจริญเติบโตของเชื้อราสาเหตุโรคพืชหลายชนิด ต้นลีลาวดีเป็นต้นไม้ที่เกิดโรคราสนิมได้ง่าย หากอยู่ในสภาพแวดล้อมดังต่อไปนี้

1. อยู่ในที่มีความชื้นในอากาศสูงเป็นระยะเวลายาวนาน หรือรดน้ำบ่อยครั้งเกินไป
2. ลีลาวดีได้รับแสงแดดไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้ต้นลีลาวดีไม่แข็งแรง และอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อราสาเหตุโรคราสนิม
3. มีใบปกคลุมจำนวนมากเกินไป และได้รับปุ๋ยที่มีธาตุไนโตรเจนสูงทำให้ต้น อวบน้ำมากกว่าปกติ
4. มีต้นไม้อื่นๆ ที่มีเชื้อสาเหตุโรคราสนิมอยู่ใกล้ๆ กับลีลาวดี

โรคราสนิมลีลาวดี เกิดจากเชื้อสาเหตุ *Coleosporium plumeriae* Pat.

ลักษณะอาการ พบระยะuredinium เกิดด้านใต้ใบมากกว่าด้านบนใบ ลักษณะเป็นจุดนูนกลมสีเหลืองสดถึงเหลืองส้ม เกิดเป็นกลุ่มหรือเกิดเดี่ยวๆกระจายทั่วไป uredinium เกิดได้ชั้น epidermis ของพืช เมื่อแก่จะดัน epidermis ให้ปริแตกเกิดเป็นผงฝุ่นสปอร์สีเหลือง เนื้อเยื่อด้านตรงข้ามกลุ่มเชื้อเป็นสีเหลืองซีด ต่อมาจะเกิดอาการแห้งไหม้เป็นสีน้ำตาลและใบจะร่วงก่อนกำหนด

การป้องกันกำจัด

1. หากพบอาการของโรคราสนิมบนใบ ให้ทำการตัดใบที่เป็นโรคนั้นเผาหรือฝังทำลาย เพราะหากทิ้งไว้ในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่ปลูกสาลวดี จะเป็นแหล่งสะสมเชื้อให้แพร่กระจายเข้าทำลายได้อีก
  2. เก็บใบสาลวดีที่ร่วงหล่น นำไปเผาหรือกลบฝัง เพื่อลดการสะสมเชื้อโรคราสนิมออกในพื้นที่
  3. ดูแลเรื่องความชื้นของดิน ให้เหมาะสมกับต้นสาลวดีคือ ไม่ให้น้ำมากเกินไปในช่วงที่อากาศมีความชื้นสูง เช่นฝนตกมาก หรือฝนตกติดต่อกันเป็นระยะเวลานานควรลดการให้น้ำจากปกติลง
3. การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคราสนิม เนื่องจากปัจจุบันมักปลูกเป็นไม้ประดับตามบ้าน จึงควรระมัดระวังเรื่องการใช้สารเคมีเพราะอาจมีผลต่อผู้ใช้หากไม่ระมัดระวัง สารเคมีที่ใช้ได้แก่สารป้องกันกำจัดราสนิมที่ใช้ในพืชเศรษฐกิจทั่วไป เช่น Copper ทุก 10 วัน จนกระทั่งราสนิมหยุดการระบาด ในเอกสารต่างประเทศได้รายงานสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราไว้อีกหลายชนิด เช่น chlorothalonil, oxycarboxin, copper oxychloride, propiconazole, azoxystrobin เป็นต้น